

Arap Yarımadasının Yükselen Yıldızı Umman
The Rising Star Of The Arabian Peninsula Oman

Libya,Küllerinden Yeniden Doğmayı Bekleyen Ülke
A Country Waiting To Be Reborn From Its Ashes Libya

Büyük Fırsat, 228 Milyonluk Dev Pazar Nijerya
Big Opportunities, A Giant Market Of 228 Million Nigeria

Halal Business

by World Halal Summit

ÜRETMEK VE BÜYÜTMEK İÇİN HELAL DÜNYASI

HALAL WORLD FOR KEEP PRODUCING AND GROWING

Ömer Bolat
Ticaret Bakanı
Trade Minister

Agus Gumiwang Kartasasmita
Endonezya Cumhuriyeti Sanayi Bakanı
Minister of Industry of The Republic Indonesia

Taliya Minullina

Orhan Mammadov

Mehmet Ali Akben

Zafer Soylu

İhsan Övüt

Üretmeye, büyümeye ve ihracatı artırmaya devam ediyoruz
We keep producing, growing and increasing exports

Ömer Bolat
Ticaret Bakanı
Trade Minister

Türkiye ve Endonezya İş Birliği Büyüyecek
Turkey- Indonesia Cooperation will Grow

Agus Gumiwang Kartasasmita
Endonezya Cumhuriyeti Sanayi Bakanı
Minister of Industry of The Republic Indonesia

Azerbaycan Kobilerle Zenginleşiyor
Azerbaijan is Getting Rich With SMES

Orhan Mammadov
Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesi Ajansının Yönetim Kurulu Başkanı
Chairman of the Board of Directors of the Agency for the Development of Small and Medium Enterprises of the Republic of Azerbaijan

Türkiye Halal Ekosistemini Katma Değerli Ürünleriyle Geliştiriyor
Turkey is Developing its Halal Ecosystem with Value-added Products

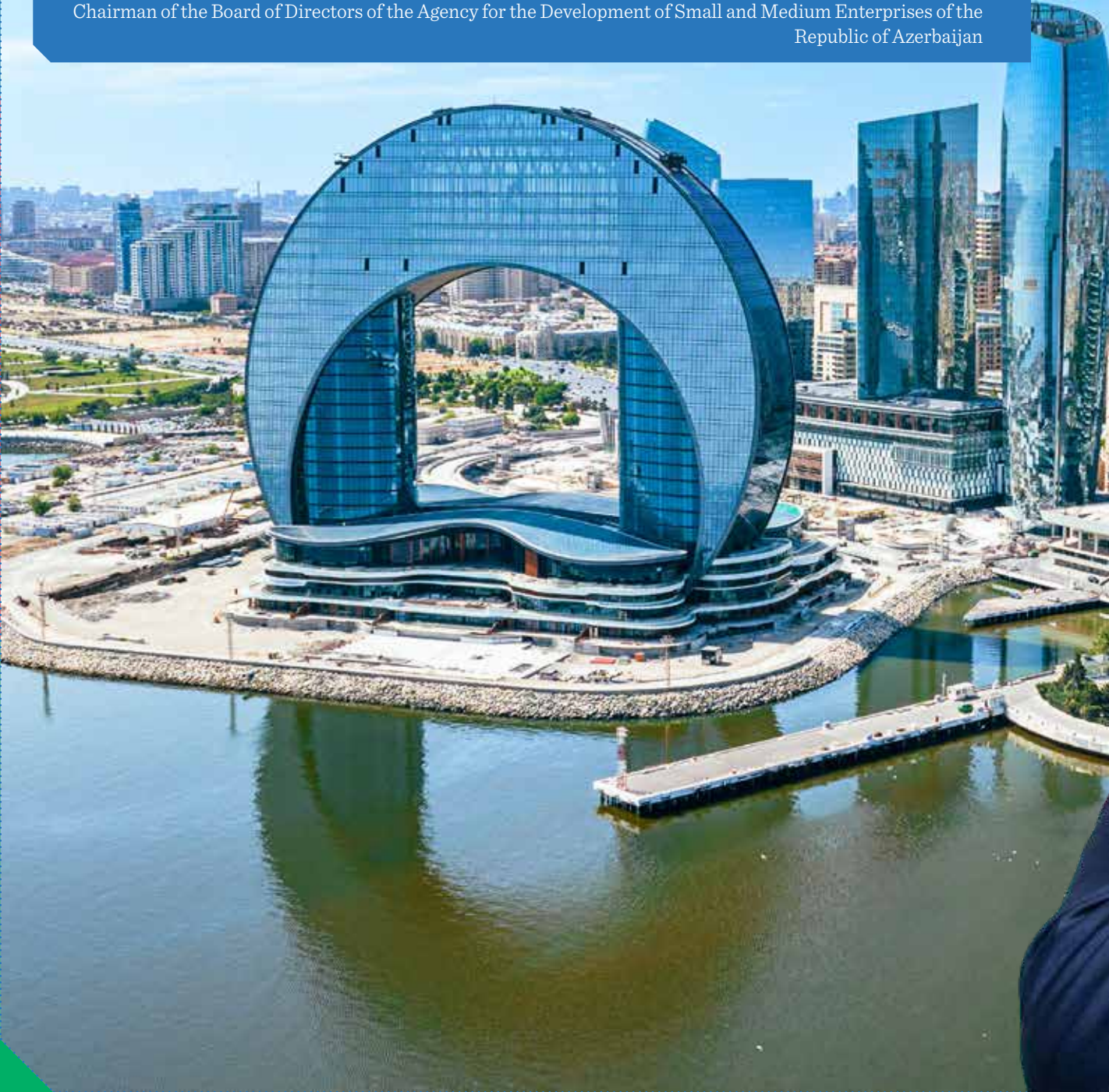
Şekib Avdagiç
İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı
President of Istanbul Chamber of Commerce

Azerbaycan Kobilerle Zenginleşiyor

Azerbaijan is Getting Rich With SMES

Orhan Mammadov

Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesi Ajansının Yönetim Kurulu Başkanı
Chairman of the Board of Directors of the Agency for the Development of Small and Medium Enterprises of the
Republic of Azerbaijan

Sayın Memmedov, Azerbaycan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesi Ajansı (KOBİA) ve faaliyetlerini daha iyi tanımak isteyenler için genel bir bilgi verirmisiniz?

Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesi Ajansı (KOBİA), adından da görüldüğü üzere küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'lerin) kurulmasını ve geliştirilmesini desteklemektedir. Amacımız KOBİ'lerin bilgi ve becerilerini arttırmak, finans ve pazarlara erişimini genişletmek, girişimcilerin çıkarlarını savunmak, bununla da ülkedeki iş ortamının daha da geliştirilmesine destek olmak, KOBİ'lerin ekonomideki rolünü artırmaktır. Bu doğrultuda KOBİA, girişimcilere danışmanlık, eğitim, çıkarların korunmasına yönelik hukuki yardım, koordinasyon, pazarlara ve finansla erişim konusunda destek ve hizmetler sağlamaktadır.

Girişimcilerin bu destek ve hizmetlere kolay erişimi için KOBİA'nın ülke çapındaki 3 KOBİ evi (Bakü, Haçmaz, Yevlah), Bakü ve bölgelerdeki KOBİ geliştirme merkezleri, 50'den fazla KOBİ dostu ofisi hizmet vermektedir.

Nitekim işletmelere sağlanan devlet hizmetlerini geliştirmek, bu hizmetlere kolay ve rahat erişimin sağlanması, girişimci memnuniyetini artırmak amacıyla KOBİA bünyesinde KOBİ evleri faaliyet gösteriyor. Girişimciler faaliyetleri için gerekli olan hizmetleri, lisans, izin ve diğer belgeleri almak, iş planı hazırlamak, vergi, gümrük, kamu hizmetleri, bankacılık, sigorta, noter ve diğer hizmetlere erişim için KOBİ evlerine başvurabilirler. KOBİ evlerinde girişimcilere kamu ve özel kuruluşlar tarafından yaklaşık olarak 300 kadar "G2B" ve "B2B" hizmeti verilmektedir. Ocak - Eylül 2024'te KOBİ evlerinde girişimcilere yaklaşık 300 bine kadar hizmet verildi. Girişimcilerin KOBİ evlerinin faaliyetlerinden memnuniyet düzeyi %98'e ulaşmıştır.

Ajansın KOBİ geliştirme merkezlerinde iş kurmak isteyenlere ve girişimcilere bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Sadece bu yıl bu hizmetlerden 3 bine yakın girişimci, startup'lar ve yeni iş kurmak isteyenler yararlandı, onlara yönelik 270 eğitim düzenlendi, 350'den fazla danışmanlık hizmeti verildi, 220 iş planı hazırlandı.

KOBİ dostu ağı Ajans'ın etkili destek araçlarından biridir. KOBİ dostları girişimcilerin çıkarlarının korunması, onların bilgilendirilmesi ve yatırım girişimlerinin gerçekleştirilmesi ve yeni KOBİ'lerin oluşturulması için yerinde destek ve hizmetler sağlar.

Ajans tarafından yenilikçi girişimcileri desteklemek amacıyla "Startup" sertifikası veriliyor. Bu belge, mikro ve küçük girişimcileri 3 yıl süreyle gelirlere ilişkin kar ve gelir vergisinden muaf tutmaktadır. Şu ana kadar KOBİ'lere 170'in üzerinde "Startup" sertifikası verildi.

KOBİA KOBİ'lerin satışının genişletilmesini de desteklemektedir. Bu amaçla Ajansın sağladığı destek

Mr. Mammadov, could you please provide some general information for those who would like to get to know the Azerbaijan Agency for the Development of Small and Medium Enterprises (KOBİA) and its activities better?

The Agency for the Development of Small and Medium Enterprises of the Republic of Azerbaijan (KOBİA), as the name suggests, supports the establishment and development of small and medium-sized enterprises (SMEs). Our goal is to increase the knowledge and skills of SMEs, expand their access to finance and markets, defend the interests of entrepreneurs, thereby supporting the further development of the business environment in the country and increasing the role of SMEs in the economy. To this end, KOBİA provides support and services to entrepreneurs in terms of counseling, training, legal assistance to protect their interests, coordination, access to markets and finance.

For easy access of entrepreneurs to these supports and services, KOBİA has 3 SME houses (Baku, Khachmaz, Yevlakh), SME development centers in Baku and regions, more than 50 SME friendly offices across the country.

In fact, SME houses operate within KOBİA in order to improve state services provided to businesses, to ensure easy and convenient access to these services, and to increase entrepreneur satisfaction. Entrepreneurs can apply to SME houses to obtain services, licenses, permits and other documents necessary for their activities, prepare a business plan, access tax, customs, utilities, banking, insurance, notary and other services. Approximately 300 "G2B" and "B2B" services are provided to entrepreneurs in SME houses by public and private organizations. In January - September 2024, about 300 thousand services were provided to entrepreneurs in SME houses. The level of entrepreneurs' satisfaction with the activities of SME houses reached 98%. The Agency's SME development centers provide training and consultancy services to entrepreneurs and those who want to start a business to improve their knowledge and skills. This year alone, nearly 3 thousand entrepreneurs, startups and those who want to start a new business benefited from these services, 270 trainings were organized for them, more than 350 consultancy services were provided, 220 business plans were prepared.

The SME-friendly network is one of the Agency's effective support tools. Friends of SMEs provide on-site support and services for the protection of entrepreneurs' interests, their information and the realization of investment initiatives and the creation of new SMEs.

In order to support innovative entrepreneurs, the Agency provides the "Startup" certificate. This certificate exempts micro and small entrepreneurs from profit and income tax on income for 3 years. So far, over 170 "Startup" certificates have been issued to SMEs. KOBİA also supports the expansion of SMEs' sales. To this end,

kapsamında büyük marketlerde KOB 'lerin ürünlerini tanıtıp satabilecekleri yerler tahsis ediliyor. Ajans, KOB 'lere yerel ve uluslararası fuarlara katılabilmeleri için ücretsiz yer tahsis ediyor ve bu şekilde onlar kendi ürün ve hizmetlerini geniş bir tüketiciler kitlesine tanıtılabiliyorlar.

KOB A, pazara yeni ürün ve hizmetler sunma açısından önemli olan iç pazar araştırmalarını yürütmeleri için KOB 'lere mali destek sağlıyor.  u ana kadar KOB 'lerin 50'ye yakın pazar araştırmasının yapılması için mali destek sağlandı.

KOB A, ayrıca KOB 'lerin eğitim, bilim, araştırma ve destek projelerine de hibe ayırıyor.  u ana kadar bu tür 79 projeye yaklaşık 12 bin dolar hibe fonu tahsis edildi.

Azerbaycan'da KOB 'lere sağlanan desteyin başarısı yeni KOB 'lerin oluşmasında ve büyümesinde, cirolarının artmasında, istihdama katkılarında kendini gösteriyor.

Ajans, aynı zamanda ülke ekonomisine yatırımların yapılmasını teşvik etmektedir. KOB A, Azerbaycan'ın yatırım fırsatlarına ilişkin yerli ve yabancı işadamları arasında düzenli olarak tanıtım faaliyetleri y r tmektedir. Azerbaycandaki elverişli i  ve yatırım ortamı, Karaba 'ın yatırım potansiyeli dahil olmak  zere KOB 'lerin katılımıyla ortak projelerin hayata ge irilmesi amacıyla Ajans olarak  lke i inde ve yurt dı ında  e itli etkinlikler d zenliyoruz.

the Agency supports SMEs by allocating space in major supermarkets where they can promote and sell their products. The Agency allocates free space for SMEs to participate in local and international fairs so that they can promote their products and services to a wide range of consumers.

KOB A provides financial support to SMEs to conduct internal market research, which is important for introducing new products and services to the market. So far, financial support has been provided to SMEs to conduct nearly 50 market research studies.

KOB A also allocates grants for education, science, research and support projects of SMEs. So far, about 12 thousand dollars of grant funds have been allocated to 79 such projects.

The success of the support provided to SMEs in Azerbaijan is reflected in the formation and growth of new SMEs, increase in their turnover and contribution to employment.

The Agency also encourages investments in the national economy. KOB A regularly conducts promotional activities among local and foreign businessmen on investment opportunities in Azerbaijan. In order to implement joint projects with the participation of SMEs, including the favorable business and investment climate in Azerbaijan, the investment potential of Karabakh, the Agency organizes various events in the country and abroad.

Son zamanlarda işgalden kurtarılan Karabağ'ın yeniden inşa sürecine ilişkin, KOBİA olarak çalışmalarınız varmı?

44 gün süren ve Azerbaycan'ın zaferiyle sonuçlanan 2. Karabağ savaşı sonucunda işgalden kurtarılan topraklarımızın restorasyonu, burada modern altyapının inşası, bölgeye dönecek vatandaşlarımıza uygun yaşam koşullarının oluşturulması, bu alanların ülke ekonomisine entegrasyonu Azerbaycan devletin öncelikleri arasındadır. Söz konusu strateji doğrultusunda KOBİA, işgalden kurtarılan topraklarımızda iş kurma, küçük ve orta ölçekli girişimcilik sektörünün oluşturulması yönünde gerekli tedbirlerin uygulanmasına da katılmaktadır. Aralık 2020'den itibaren KOBİA, işgalden kurtarılmış bölgelerde iş kurmak isteyen, iş ve hizmetler sunan yerli ve yabancı iş adamlarının başvurularını kabul ediyor. Ajansa başvuran girişimcilere işgalden kurtarılan bölgelerin ekonomik ve yatırım potansiyeli hakkında detaylı bilgi sunulmakta, danışmanlık hizmeti, ilgili kamu kurumlarıyla koordinasyon, yerel ortak bulunmasına yönelik destek ve hizmetler verilmektedir. Karabağ bölgesinde bulunan KOBİA dostu ofislerimiz bölgede girişimcilik faaliyetlerinde bulunmak isteyenlere yerinde destek sağlamaktadır.

As KOBİA, do you have any work on the reconstruction process of Karabakh, which has recently been liberated from occupation?

The restoration of our territories liberated from occupation as a result of the 2nd Karabakh war, which lasted 44 days and ended with the victory of Azerbaijan, the construction of modern infrastructure here, the creation of suitable living conditions for our citizens who will return to the region, and the integration of these areas into the national economy are among the priorities of the Azerbaijani state. In line with this strategy, KOBİA also participates in the implementation of necessary measures for the creation of business, small and medium-sized entrepreneurship sector in our liberated territories. Since December 2020, KOBİA has been accepting applications from local and foreign businessmen who want to start a business in the liberated territories and offer business and services. Entrepreneurs applying to the Agency are provided with detailed information on the economic and investment potential of the liberated territories, consulting services, coordination with relevant public institutions, support and services for finding local partners. Our SME-friendly offices in Karabakh region provide on-site support to those who want to engage in entrepreneurial activities in the region.

Türkiye'deki KOSGEB, Bilişim Vadisi gibi önde gelen kuruluşlarla işbirliği yaptınız. Bu konuda bilgi verirmisiniz? Başka kuruluşlarla işbirliği projeniz var mı?

KOBİA, yerli ve yabancı işadamları arasındaki ilişkileri genişletmek, ortak projeler gerçekleştirmek, bilgi ve deneyim alışverişinde bulunmak amacıyla çeşitli ülkelerin girişimcilik ile ilgili kuruluşlarıyla işbirliği yapmaktadır. Azerbaycan ve Türkiye arasındaki işbirliği her alanda olduğu gibi, küçük ve orta ölçekli girişimcilik alanında da genişliyor. KOBİA Türkiye'nin KOSGEB, Türkiye Cumhurbaşkanına bağlı Yatırım Ofisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, DEİK, TİKA, MÜSİAD, TÜMSİAD, Bilişim Vadisi ve diğer kurumlarla işbirliği yapmakta olup, çoğuyla işbirliğine ilişkin belgeler imzalanmıştır.

Ayrıca, ülkemizde faaliyet gösteren ve Türk iş adamlarını saflarında birleştiren çok sayıda kuruluşla, özellikle de ATİB, TUİB ile işbirliği yapıyoruz. Azerbaycan-Türkiye işbirliğinin başarılı sonuçları arasında Azerbaycanın Cebayıl ilçesine bağlı Çocuk Mercanlı köyünde hediyelik eşya üretim işletmesi ve sera oluşturulması gibi ortak projeler Azerbaycan-Türkiye işbirliğinin başarılı sonuçları arasında yer alıyor.

Türk girişimcilerin Azerbaycan'daki faaliyetlerini daha da genişletmeleri için büyük fırsatlar mevcuttur. Azerbaycan topraklarının işgalden kurtarılması, başta Türkiye olmak üzere yerli ve yabancı iş adamlarının ticari faaliyetlere ve imar çalışmalarına katılmaları için yeni fırsatlar yaratmıştır. Bu doğrultuda KOBİA olarak Azerbaycan'da faaliyet gösteren ve ya iş kurmak isteyen Türk iş adamlarına destek olmaya hazırız.

You have collaborated with leading organizations in Turkey such as KOSGEB and Informatics Valley. Can you give information about this? Do you have any cooperation projects with other organizations?

KOBİA cooperates with entrepreneurship-related organizations of various countries in order to expand relations between local and foreign businessmen, realize joint projects, exchange information and experience. Cooperation between Azerbaijan and Turkey is expanding in the field of small and medium-sized entrepreneurship, as in all other areas. KOBİA cooperates with KOSGEB, the Investment Office under the President of Turkey, the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey, DEİK, TİKA, MUSIAD, TUSIAD, Informatics Valley and other organizations of Turkey, and documents on cooperation have been signed with most of them.

We also cooperate with a number of organizations operating in our country and uniting Turkish businessmen in their ranks, in particular with ATIB, TUIB. Among the successful results of Azerbaijan-Turkey cooperation are joint projects such as the creation of a souvenir production enterprise and a greenhouse in the village of Child Mercanlı in the Jabrayil district of Azerbaijan.

There are great opportunities for Turkish entrepreneurs to further expand their activities in Azerbaijan. The liberation of Azerbaijani territories from occupation has created new opportunities for local and foreign businessmen, especially from Turkey, to participate in commercial activities and reconstruction works. In this direction, as KOBİA, we are ready to support Turkish businessmen who are active in Azerbaijan or who want to establish a business.

Dünyada helal ürün ticaret hacmi 10 trilyon dolara dayandı. İslam ülkeleri arasında özellikle Azerbaycan, Türkiye, Suudi Arabistan, Katar, Endonezya, Malezya'da önemli fırsatlar var. Bu konuda sizin görüşleriniz nedir?

Bildiğiniz üzere, Azerbaycan Güney Kafkasya bölgesinde İslam İşbirliği Teşkilatı'nın tek ve aktif üyesidir. Azerbaycan, İslami dayanışmanın güçlendirilmesinin yanı sıra teşkilata üye ülkeler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine de katkıda bulunuyor.

Günümüzde küresel helal sektörü giderek artan bir hızla geliyor ve coğrafyası genişliyor. Özellikle gıda, finans, turizm ve ilaç gibi alanları kapsayan küresel helal sektörünün toplam pazar hacmi trilyonlarca ABD doları ile ölçülüyor. Bu da helal sektörünü yatırımcılar ve girişimciler için cazip bir sektöre dönüştürüyor. Azerbaycan küresel helal pazarının bir katılımcısı olarak hem altyapı potansiyeline, hem de elverişli bir coğrafi konuma sahiptir. Ülkemizin ulaşım ve transit potansiyeli, helal ürünlerin geniş pazarlara ulaşmasını sağlamaktadır. Ayrıca Azerbaycanın siyasi açıdan istikrarlı olması, dayanıklı ve sürdürülebilir ekonomik gelişimi, modern altyapısı, zengin doğası ve eğitimli insan kaynağı, ilgili alanda iş yapmak için uygun fırsatlar yaratmaktadır. KOBİA organizatörlüğünde yerli ve yabancı ortakların desteğiyle küresel helal pazarı katılımcılarını bu fırsatlar hakkında bilgilendirmek, Azerbaycan'da helal ürün üretimini teşvik etmek, bu doğrultuda iş ilişkileri kurmak amacıyla Helal İş ve Turizm Forumu (AZHAB Forum) ilk kez Ekim 2024'te Bakü'de düzenlendi. İki gün devam eden forum konferans ve fuar olmakla iki bölümden oluşuyordu. Konferans kapsamında çeşitli paneller düzenlendi. Fuarda ise Azerbaycan'dan ve yabancı ülkelerden gıda, tekstil, hizmet, bilişim, eğitim vb. Sektörlerden olan 30'a yakın firmanın ürün ve hizmetleri sergilendi. Forumu 20'ye yakın ülkeden yetkililer, uzmanlar, akademik çevreler, uluslararası kuruluşların temsilcileri ve iş adamları katıldı.

Halal product trade volume in the world has reached 10 trillion dollars. There are important opportunities among Islamic countries, especially in Azerbaijan, Turkey, Saudi Arabia, Qatar, Indonesia, Malaysia. What are your views on this issue?

As you know, Azerbaijan is the only active member of the Organization of Islamic Cooperation in the South Caucasus region. Azerbaijan contributes to strengthening Islamic solidarity, as well as strengthening relations between the member states of the organization.

Today, the global halal sector is developing at an increasing pace and its geography is expanding. The total market volume of the global halal sector, which covers areas such as food, finance, tourism and pharmaceuticals, is measured in trillions of US dollars. This makes the halal sector an attractive sector for investors and entrepreneurs. As a participant in the global halal market, Azerbaijan has both infrastructure potential and a favorable geographical location. The transportation and transit potential of our country enables halal products to reach large markets. In addition, Azerbaijan's political stability, durable and sustainable economic development, modern infrastructure, rich nature and educated human resources create favorable opportunities for doing business in the relevant field. In order to inform the participants of the global halal market about these opportunities, to promote the production of halal products in Azerbaijan, to establish business relations in this direction, the Halal Business and Tourism Forum (AZHAB Forum) was held for the first time in Baku in October 2024. The two-day forum consisted of two parts: a conference and an exhibition. Various panels were organized within the conference. Products and services of nearly 30 companies from Azerbaijan and foreign countries from food, textile, service, IT, education, etc. sectors were exhibited at the exhibition. The forum was attended by officials, experts, academia, representatives of international organizations and businessmen from nearly 20 countries.

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, bu yıl yine Kasım ayında İslam İşbirliği Teşkilatı Helal Expo ve Dünya Helal Zirvesi, İstanbul'da yapılacak. Etkinlik, dünyanın dört bir yanından gelecek ülke ve şirketler de katılacak. Bu gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

İstanbul'da düzenlenecek olan İslam İşbirliği Teşkilatı Helal Fuarı i ve Dünya Helal Zirvesi, helal sektörünün gelişmesi ve uluslararası iş birliğinin güçlenmesi açısından önemli bir platformdur. Bu etkinlik, katılımcı ülkeler ve şirketler arasında deneyim alışverişi ve yeni iş fırsatlarını ve helal ürün ve hizmetlerin tanıtımını teşvik etmektedir. KOBIA da bu tür etkinliklere katılıyor. Genel olarak KOBIA'nın desteğiyle helal sanayi alanında faaliyet gösteren Azerbaycan KOBİ'lerinin ürünleri birkaç yıldır yabancı ülkelerde düzenlenen helal fuarlarda, ayrıca İstanbul'da düzenlenen Helal Fuarında sergileniyor. Bu, ilgili alanda çalışan KOBİ'lerin yerel ürünlerimizi tanıtmasına ve diğer ülkelerdeki girişimcilerle ilişkiler kurmasına olanak sağlıyor.

Under the auspices of the Presidency, the Organization of Islamic Cooperation Halal Expo and World Halal Summit will be held in Istanbul in November this year. The event will be attended by countries and companies from all over the world. How do you evaluate these developments?

The Organization of Islamic Cooperation Halal Fair and World Halal Summit in Istanbul is an important platform for the development of the halal sector and strengthening international cooperation. This event promotes the exchange of experience and new business opportunities between participating countries and companies and the promotion of halal products and services. KOBIA also participates in such events. In general, with the support of KOBIA, the products of Azerbaijani SMEs operating in the field of halal industry have been exhibited for several years at halal fairs held in foreign countries, as well as at the Halal Fair in Istanbul. This allows SMEs working in the relevant field to promote our local products and establish contacts with entrepreneurs in other countries.

